

BUDA.

T.

Magyar Nemzeti Muzem

DÉLBÁCSKA

Felelőségi és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnycim: „Délbácska“
Terjed. Postatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1928. november 10
SZOMBAT

Előfizetési ár: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

S. O. S.

Ezt a három betűt küldi szét a világra az oceanon végveszélybe jutott hajó. Mentsetek meg lelkeinket! S. O. S. fogja fel sőt, viharos éjszakában nagyon sokszor a drótnélküli táviró által okozatos hullárain továbbterjedő betűket a viharban maga is veszélyben lévő hajó marconistája. És ilyenkor megindul minden hajó abba az irányba, ahonnan veszendő lelkek kérnek segítséget, hogy megszabadítsák az ocean halálos ölelésétől embertestvéreinket.

Most nekünk jogszávi kisebbségnek kell megadni a vészjeleket. S. O. S. „Mentsétek meg lelkeinket“, mert tényleg a lelkünk van végveszélyben, a kulturánkat fenyegeti olyan veszedelem, amelyet, ha nem kerülünk el, végzetes csapást jelent ránk nézve. A közoktatásiügyi miniszteriumban elkészült az elemi oktatásról szóló törvényjavaslat olyan veszedelmeket rejt magában, amilyenek eddig még nem érték a kisebbségi kulturát. Ha a javaslatból törvény lesz, akkor a mainál sokkal súlyosabb helyzetbe kerülnek a nemzeti kisebbségek. Ezért a legerélyesebben kell védekeznünk ellene és szétküldeni a vészjelet, hogy mindenki, akinek csak valami köze is van hozzá, siessen a kisebbségi kultúra segítségére. Elsősorban a kisebbségi parlamenti képviselőknek kell felemelniük tiltakozó szavukat a törvényjavaslat ellen, amely illuzóriusá teszi a kisebbségek minden védelmét és minden jogát. S. O. S. Mentsük meg kisebbségi kulturánkat, mert ha az elveszett, akkor elvesztünk mi is.

A francia válság

A francia kormányválság oka az, hogy Poincaré kormánya lehetővé akarta tenni a francia szerzetesrendek néhányának működését. Ebben a célban több volt a politika, mint a meggyőződés, több a hideg számítás, mint az igazságtalanság jóvátételének gondolata. A francia kormány a missziós és betegápolással foglalkozó szerzetesrendek visszaállítását és működését akarta lehetővé tenni és ezért a katolikus egyháztól elkobzott vagyont is szétosztotta most vissza akarja nekik adni. Poincaré és miniszterai ezzel csak jó üzletet akartak lebonyolítani, mert tudják, hogy a missziós és betegápolással foglalkozó szerzetesrendek sokkal több erkölcsi, nemzeti és anyagi hasznot jelentenek Franciaországnak, mint az elkobzott egyházi vagyont öt százaléka. Józanul gondolkodtak csak azok, akik némileg korrigálni akarták a multak bűneit. Nem azért, mert belátták a bűnt, hanem, mert Franciaországnak az jobban megfelel.

A radikális képviselők azonban elvakult istentagadásukban és vallásgyűlöletükben hallani sem akartak arról, hogy Franciaország egy nagyszerű üzletet csináljon. A betegápolással foglalkozó szerzetesrendek ugyanis sokkal olcsóbb munkaerőt jelentenek, mint a polgári betegápolók és ez nagy megtakarítást jelentene a francia költségvetésnek. A missziós szerzetesek pedig a gyarmatokon tesznek nagy szolgáltatásokat Franciaországnak. Mindezzel azonban nem törődnek a radikálisok, feneketlen gyűlöletük elvakítja tisztánlátásukat és ez olyan

cselekedetekre ragadtatja őket, amelyek Franciaországnak is ártanak. A francia nép is rá fog jönni, hogy képviselőik érdekeit a radikálisok és a legközelebbi választáson már felelősségre vonja őket. A francia radikálisok elvakultsága azon a napon vá-

toztat azon a tényen, hogy már Franciaországban is korrigálni akarják a multat és bár még csak az első lépés és az is nagyon gyenge, előbb-utóbb mégis csak az egyház fog győzedelmeskedni abban a harcban, amelyet a hitetlenség indított ellene.

REPÜLÉS A HALÁLBA

A nyomozás megállapította, hogy Popadics Szófia nem ült a repülőgépen a csütörtöki borzalmas katasztrófa alkalmával

A pilótaörmester végzetes tette — Megállapítást nyert, hogy csakugyan öngyilkossági szándékból repült a halálba A „Délbácska“ munkatársa felkereste a katasztrófa súlyosan sebesült áldozatait a kórházban

Soha még tragikus esemény nem váltott ki Noviszádon olyan nagy izgalmat, mint a csütörtöki repülőkatasztrófa, amelynek egyik áldozata a helyszínen szörnyethalt, míg másik két áldozata életveszélyes sebesülésekkel került a kórházba. Az emberek tegnap is nagy tömegekben lepték el a katasztrófa színhelyét s az egész város egyébről se beszél mint a borzalmas eseményről, amely szokatlanul tragikus körülményei folytán rendkívül nagy szenzációt és izgalmat keltett a városban.

A közrészvét a kórházban fekvő áldozatok, elsősorban Popadics Szófia felé fordul, aki

már két napja a halállal vívódik.

Tegnap már teljesen tisztázódott a szerencsétlen leány szereplése a katasztrófa pillanatában, amennyiben minden kétségen kívül megállapítást nyert, hogy

mindazok a hírek, mintha Popadics Szófia is a repülőgépen ült volna, nem felelnek meg a valóságnak.

A „Délbácska“ munkatársa tegnap felkereste a szerencsétlen leányt a kórház sebészeti osztályán, ahol ezidőszent eszméletlenül fekszik a kórház egyik különszobájában. Az ágy körül mélyen sujtott szülei foglalatoskodnak.

A leány édesanyja Popadics Szófia a sirástól elcsukló hangon dédelgeti, simogatja a

borzalmasan megcsonkított, sápadt arcot, melynek kötése alatt most is szivárog a vér.

Bepólyázott feje alól csak az arc egy része látható, a többi csupa éktelen seb. A megmaradt balkart az orvosok még csütörtökön amputálták, nehogy vérmérgezés lépjen fel, jobbkarját sínek közé szorították, lábán és felső testén borzalmas sebek éktelen-

kednek.

Rettenetes fájdalmak kínozzák, nyugtalanul hanykolódik az ágyon s szinte perccenként

rémes jajkiáltásokban tör ki.

Borzalommal tölti el a szerencsétlen, megcsonkított leány haláltusája. A folyosón kis hujai sirdogálnak, a szomszéd teremből itt-ott fuldokló zokogás hangzik fel, az apollónok is könnyezve állnak mellette, de nem tudnak segíteni rajta.

Az orvosok minden reményről lemondtak s talán már csak órák kérdése, mikor következik be a katasztrófa.

A fiatal természet még viaskodik a halállal, pedig minden további perc szörnyű kinszenvedés. Édesanyja könnyező szeméit törülgeti és felsóhajt:

— Inkább a halál váltsa meg szenvedéseitől mintsem nyomorék maradjon!

Az öreg, agyondolgozott édesanyja buzgó imába merül, majd szederjes ajkáról felhangzik az anya biztató és megnyugtató szava:

— Ne félj édes kis leányom! A jó Isten megsegít s megkímél a szenvedésektől! Ne félj egyetlen életem!

A csonka test összeborzad, üveges szemei nyugtalanul tekintenek a körülállókra, majd ismét rémes jajkiáltás tölti be a csendes kórtermet. Értelmetlen szavak hagyják el ajkát. Az orvos hozzá lép és a pulzusát tapogatja. Komoran, lemondóan fordul a szerencsétlen szülőkhöz:

— Agonizál! Nincs mentség!

Dermedt csend. Csak a folyósóról hangzik fel egy kisleány hangos zokogása.

Popadics Szvetiszláv elcsukló hangon meséli munkatársunknak, hogy szerencsétlen leánya már nem lehetett magánál, amikor a bizottságnak kijelentette, hogy ő is rajtaült a repülőgépen. Csütörtökön délelőtt öt perccel

11 óra előtt bentjárt édesapja Duna-uccai üzletében, ahol apja után érdeklődött, aki akkor a piaci standon foglalatzkodott. Az üzletben csak Nada nevű hugát találta, akinek elmondotta, hogy édesanyja azzal a megbízással küldte édesapjához, vegyen

a sarlahban fekvő másik huga részére két szelet tortát.

Az üzletből a piaci standra ment Szófia, ahol megtalálta apját s elmondotta neki édesanyja üzenetét. Popadics Szvetiszláv megvette a tortát s beküldte az üzletbe, Szófia pedig elbucszott az apjától s így szólt:

— Fél tizenkettőre jár az idő. Most még elsétálok kissé a korzóra vagy a Futaki utra, üzletzárásra értek jövőre édesapám!

Ezzel eltávozott s a főtér irányában folytatta útját. Ahelyett azonban, hogy először a főuccába ment volna, a Jevrejskaccába tért be. Ez volt a veszte, mert ugyanabban a pillanatban ért a kritikus helyre, mikor a repülőgép lezuhant s maga alá temette a szerencsétlen leányt.

— Nem igaz — mondotta Popadics Szvetiszláv — hogy az őrmester vőlegénye lett volna. Nem is ismerte a pilótát s talán még a hírére sem hallotta soha. Leánya egyébként sem járt tiszti vagy altiszti társaságba, állandó szülői felügyelet alatt állott s kizárólag társnőivel barátkozott. Már ebből a körülményből is megállapítható, hogy már csak deliriumos állapotban beszélt a kihallgatás alkalmával, amikor az orvosnak azt mondotta, hogy a kereskedelmi akadémia III. osztályának növendéke s hogy özvegy Popadics Perszida leánya,

Szófia ugyanis a II. osztályba jár s édesanyja nem özvegy-asszony.

— Amikor a repülőgép zuhanásáról értesültem — folytatta Popadics — azonnal a helyszínre siettem, végignéztem a kordon mögött a mentési akciót és a repülőgép roncsainak eltakarítását, akkor azonban

még fogalmam sem volt, hogy Szófia leányom is a romok alatt fekszik.

Az emberek ugyan mesélték, hogy egy iskolásleányt találtak a katasztrófa színhelyén, akit elvittek a kórházba, nekem azonban sejtelmem sem volt, hogy saját leányomról van szó.

Amikor az emberek szétszéledtek, én is hazamentem s csak a délutáni órákban, amikor felkeresett egy detektív, értesültem a borzalmas csapásról.

A Futaki uton levő Schiff Ábrahám cég két alkalmazottja, aki végignézte a katasztrófát szintén látta a leányt, aki a katasztrófa pillanatában közvetlenül a Futaki ut 9. sz. ház fala mellett haladt el. A háztetőről lezuhant repülőgép elkapta a szerencsétlen teremest s teljes erejével a falhoz szorította.

Mindezek a körülmények kétségtelenül bizonyítják, hogy Popadics Szófia nem lehetett a repülőgépen a katasztrófa pillanatában s így minden bizonnyal megállapítható, hogy

a szóbanforgó kijelentését csak lázalmában, deliriumos állapotban tehette.

Popadics Szófia valósággal a sors üdözöttje, amennyiben már a tavasszal szintén baleset érte. Április 1-én ugyanis a Pirosi uton járt a leány, amikor egy vadul száguldó bérautó, mely utasokat szállított a lóversenyterre

elgázolta s 40 méternyire magával hurcolta.

Popadics Szófia akkor meglehetősen súlyos sebesülésekkel a kórházba került, ahol azonban a gondos ápolás visszaadta az életnek.

A szerencsétlen leánynál tett látogatás után a „Délbácska“ munkatársa felkereste a férfiosztályban fekvő Veszelinov Szevan begecsi malomtulajdonost, a katasztrófa második áldozatát, akinek

egy vasalkatrész a hasába furódott s két helyen felszakította a beleket.

A malomtulajdonost csütörtökön este megoperálták s eltávolították a hasüregből a lezuhant repülőgép egyik alkatrészét. A beteg az operáció óta valamivel jobban érzi magát, mindazonáltal nagy fájdalmai vannak s állapota még változatlanul súlyos.

Csütörtökön reggel érkeztem Begecsről Noviszádra — mondotta a malomtulajdonos munkatársunknak. A malom részére egyes felszerelési dolgokat akartam bevásárolni s 11 óra után a Schiff Ábrahám cég üzletébe mentem, ahol hosszabb ideig tartózkodtam.

— Már elmúlt fél tizenkettő, amikor az uccára léptem. Alig tettem néhány lépést, amikor észrevettem a zuhanó repülőgépet. Azonnal visszaugrottam és ismét az üzletbe akartam rohanni, de ugyanabban a pillanatban a lezuhant gép egy vasalkatrésze a tulsó házfalról visszapatant s óriási erővel a hasamba furódott. Első pillanatban nem is éreztem fájdalmat, csak amikor mellényemen vérfoltot vettem észre, eszméltem rá a valóságra. Két ember azonnal a közelben levő Alekszics dr. rendelőjébe vitt, ahol az orvos kötetést alkalmazott a sebre s onnan a kórházba szállított. Ennyit tudok az esetről s a továbbiakra már nem emlékszem, mert a vészeség folytán elgyengültem, úgy hogy egy ideig eszméletlenül fekvtem a kórházban. Még ugyanaznap este megoperáltak s azóta valamivel jobban érzem magam. Mielőtt még az operáció megtörtént volna, a vizsgálóbíró nálam járt, aki kihallgatott s akinek ugyanugy adtam elő az eseményeket.

Szirovica Szevan borzalmas öngyilkossága

A csütörtöki katasztrófa ügyében a repülőezred parancsnoksága szigorú vizsgálatot indított s most már kétségtelenül megállapította, hogy

Szirovica Szevan pilóta-ormester öngyilkossági szándékából követte el borzalmas cselekedetét.

A maga nemében páratlan s a világon talán egyedülálló módszert választott öngyilkossági szándéka végrehajtásához, amikor utolsó repüléséhez startolt.

Szirovica őrmester egy fegyelmi ügyből már hetek óta vizsgálat alatt állott s miután nem remélhette, hogy büntetés nélkül kerül ki az eljárás alól, bajtársai előtt ismételt

A katasztrófa hatása Noviszádon

A katasztrófa tegnap is élénken foglalkoztatta a közönséget, amely már a kora hajnali óráktól kezdve óriási tömegekben vonult a katasztrófa színhelyére. De nemcsak a városból, hanem a környékből is nagy számú érdeklődő jelent meg a helyszínen, akik borzalommal nézték a Futaki ut 9. sz. ház előtti hatalmas lyukat, melyet a motor sulya vajt a földbe s amely felszakította a csatornavezetékét is. Tegnap reggel óta már munkások foglalatzkodnak az üreg körül, melyet a szükséges javítási munkálatok után betömnek s ismét rendbehoznak.

A katasztrófáról a „Délbácska“ számolt be a legterjedelmesebben úgy, hogy több ezer példánnyal felemlt kiadásunkat

a közönség szinte percek alatt

Huszonöt millió pengő amerikai kölcsönt vettek fel a magyarországi iparosok

Budapestről jelentik:

Az Országos Iparos Jelzálogintézet most kötötte meg a szerződést egy newyorki pénzcsoporttal, amely az első részlet fejében 5 millió dollár névértékű 7 százalékos ipari záloglevelet vett át 94.5 százalékos árfolyammal. A pénzcsoport a zálogleveleket

hangoztatta, hogy öngyilkos lesz. Szerdán is említette egyik ismerősének, hogy most már

nem hajlandó tovább halogatni a dolgot s legkésőbb csütörtökig végezni fog magával.

Társai természetesen nem vették komolyan fenyegetését, arra pedig senki sem gondolt, hogy a repülőgépet fogja felhasználni tette végrehajtásához.

Érdekes egyébként Gyurics Miroslav mehanikus vallomása is, amelyben kijelentette, hogy

Szirovica közvetlenül a felszállás után, mielőtt még Futakig értek volna, bukfencet akart végezni a levegőben. de a mehanikus tiltakozott ellene

s amikor Szirovica ragaszkodott elhatározásához, a mehanikus maga követelte, hogy szállítsa le a repülőgépről, mert ő nem hajlandó ilyen vakmerő mutatványokban résztvenni.

Szirovica nem is habozott sokáig s Futak mellett egy nagy tisztáson leszállt, majd felszólította a mehanikust, hogy hagyja el a gépet. Amikor Gyurics kiszállt, Szirovica azonnal a levegőbe emelkedett s most már mindenki szemeláttára hozzáfogott a „looping“ mutatványokhoz.

Gyurics Miroslav egy ideig utánanézett és várt, abban a hiszemben, hogy a pilóta mégis csak meggondolja vakmerő elhatározását s ismét visszatér a leszállás helyére, amikor azonban látta, hogy az őrmester Noviszád felé repült s eltűnt a szemei elől, a mehanikus a futaki községházára ment s itt várta meg a további fejleményeket. Amikor Futakon is értesültek a katasztrófáról, Gyurics Miroslav azonnal telefonon érintkezésbe lépett a repülőezred parancsnokságával, ahonnan azt az utasítást kapta, hogy azonnai jöjjön be Noviszádra.

A mehanikus megvárta a csébi autóbust s a délutáni órákban jelentkezett a parancsnokságnál, ahol teljes részletességgel előadta az eseményeket, egyben maga is annak a gyanujának adott kifejezést, hogy az őrmester öngyilkossági szándékából repült a halálba. A nyomozás további folyamán a mehanikus gyanuja teljes mértékben meg erősítést nyert, amennyiben

több tanu jelentkezett, akik egyértelműen előadták, hogy Szirovica egy nappal a katasztrófa előtt is említést tett, hogy öngyilkos lesz.

valósággal szétkapkodta.

A közönség óriási izgatottsággal és nagy figyelemmel olvasta a rémes esemény összes részleteit, melyeket különbözőképpen kommentált. Megállapítható azonban, hogy a közönség egyértelműen és a legnagyobb határozottsággal azt követeli, hogy

szüntessék be a nyaktörő repülőmutatványokat a város fölött.

Külföldön a legszigorúbban tiltják az akrobata mutatványokat, melyeket kizárólag olyan helyen lehet végezni, ahonnan nem veszélyeztetik a lakosság testi épségét. Remélhető egyébként, hogy a városi tanács erre vonatkozó felterjesztésében érvényt szerez minden tekintetben jogos követelésének.

Poincare kapott megbizatást a francia kormány megalakítására

Párisból jelentik: Doumergue köztársasági elnök, a tegnapi nap folyamán tizenhat képviselőt és államférfit hallgatott meg. Az elnök tegnap délelőtt befejezte a kihallgatásokat. A baloldali pártok tegnap este gyűlést tartottak, amelyen a szocialisták kijelentették, hogy hajlandók olyan kormányt támogatni, amely az angersi radikális program alapján áll, a kormányban való részvételüket illetőleg azonban a párt csak vasárnap fog határozni.

Arra az esetre, ha Poincare nem vállalja a kormányalakítást, a sajtó véleménye szerint Briand, vagy Doumer vállalná. A Populaire szerint Briand máris igen élénk tárgyalásokat folytat, a megalakítandó kormány ügyében.

Az Echo de Paris kiemeli a német érdekek szerepét a jelenlegi válságban. Caillauxnak és barátainak — ugymond — főcéljuk, hogy keresztülvigyék a Rajna-vidék kiürítését, a hadügyi költségvetés csökkentését, valamint a védelmi munkálatoknak a keleti határon való megszüntetését, vagyis mindazokat az engedelményeket, amelyeket a német nacionalisták követelnek. Azt sem lehet tudni nincs-e Caillauxék szándékában a német-lengyel határ revíziója, ha uralomra lépének. A lap szerint Franciaország létérdeke, a nemzetellenes program hivatalos elutasítása.

A parlamenti pártok gyűlései mind világosabban kidomborítják azokat a nézeteléréseket, amelyek már eddig is mutatkoztak. A baloldali csoport kísérlete nem jár

olyan eredménnyel, mint aminőt a baloldali pártok vártak. A pártok tegnapi értekezletén csak 270 szavazat volt képviselve úgy hogy még 36 szavazat hiányzott, hogy egyenlő erők legyenek, a kamara többi frakciójával.

Jelenleg koncentrációs kombinációról beszélnek, amely alapján folytatná az eddigi kormány munkáját. Ha Poincare a két kamara és az ország nagy többségének véleménye ellenére elutasítaná az újabb megbizatást, akkor valószínűleg Briand nyer megbizatást a kormányalakításra, ő azonban jobban szeretné, ha megtarthatná a külügyminiszteri tárcát. Ha Briand elfogadná a kormányelnökséget, akkor azt követelik, hogy Poincare tartsa meg a pénzügyi tárcát.

A volt frontharcosok szövetsége tiltakozik a körülmények ellen, amelyek a kormányválságot előidézték és azt a kívánságát fejezi ki, hogy a kormányhatalmat kizárólag olyan férfiakra ruházzák, akiket egyedül nemzeti érdekek vezetnek cselekedeteikben.

Doumergue köztársasági elnök tegnap délután egy és háromnegyed óra hosszat tartó kihallgatás után Poincarét bizta meg a kormány megalakításával. Poincare elfogadta a megbizatást és tegnap este a pénzügyminisztériumba megbeszélésre hívta össze volt kormánya mérsékelt tagjait továbbá a szélsőjobb és szélsőbal megbízottait.

Poincare újságírók előtt kijelentette, hogy meg fogja alakítani a kormányt.

Az államvédelmi törvényt mindenkire alkalmazni fogják

A zágredi főügyész tanácskozásai Beogradban — Marinkovics lapja elégedetlen a zágredi rendőrség munkájával — Korosec miniszterelnök a kommunisták zágredi tüntetéséről

Beogradból jelentik: Tegnapi számunkban megírtuk, hogy a minisztertanács utasította a hatóságokat, hogy a törvények értelmében járjanak el mindazok ellen, akik törvénybeütköző cselekményeket követnek el. A kormányt ezen intézkedésre főleg a zágredi kommunisták megmozdulások készítették. A belügyminisztérium értesülései szerint ugyanis a tegnapelőtt este Zagrebban megtartott kommunisták tüntetése csak erőpróba volt, amelyet a további tüntetéseknél kellett volna követni. Zagreben kívül azonban nem sikerült megmozdítani a tömeget és így a tüntetés csak a horvát fővárosra korlátozódott.

Nagy feltűnést keltett, hogy Vujicsics Milorad igazságügyminiszter ma ához hivatatta dr. Aleksandar zágredi főügyészt és el látta a szükséges instrukciókkal. Politikai körökben a zágredi főügyész kihallgatását különbözőképpen kommentálják, illetékes helyen azonban erre vonatkozólag nem akartak semmiféle felvilágosítást adni. A Pravda szerint a kormány

az államvédelmi törvény alapján fog eljárni a kommunisták és egyéb romboló elemek ellen.

A zágredi kommunisták tüntetéséről a kormány két jelentést kapott. Az egyiket a rendőrség küldte, amely azonban nem elégitette ki a belügyminisztériumot, mert nagyon enyhe színben tüntette fel az eseményeket, amiből a Pravda szerint az következő, hogy nem tekintik úgy az eseményeket, amint azt a közbiztonság őreinek kellene. A másik jelentés sokkal teljesebb és úgy ismerteti az eseményeket, amint azok azt megérdemlik.

A Pravda szerint illetékes helyen az a vélemény, hogy a parasztdemokrata koalíció magatartásával lehetővé tette a romboló elemek fellépését és ezek ki akarják használni az így teremtett helyzetet. Különösen az a tény, hogy a parasztdemokrata koalíció nem ismer határt politikai harcában, teti lehetővé olyan akciókat, amelyek kihívták az államvédelméről szóló törvény alkalmazását.

A Pravda, Marinkovics külügyminiszter lapja különben is vezeti azt a kampányt, amely a parasztdemokrata koalíció elleni legkiméletlenebb fellépést követeli.

A parasztdemokrata koalíció vezetőit kiadják a bíróságnak?

Dr. Alekszander zágredi főügyésznek beogradai tartózkodásával kapcsolatosan tegnap azt beszélték politikai körökben, hogy utja összefügg a zágredi ügyészség azon határozatával, hogy a szkupstinától dr. Macsek Vlatko, Pribicevics Szvetozár, Predavec Josif, dr. Pernar Ivan, dr. Kosutics és dr. Krnjevics Juraj mentelmi jogának fel-függesztését kérje és bíróság elé állíthassa őket. Az ügyészség ezt a parasztdemokrata koalíció vezetőinek több államellenes kijelentése miatt teszi.

Dr. Alekszander zágredi főügyész tegnap délelőtt először dr. Korosec Antun miniszterelnököt, utána pedig Vujicsics Milorad igazságügyminisztert kereste fel. Látogatásai összefüggésben állnak a zágredi ügyészség előterjesztésével. Politikai körökben sokat foglalkoznak ezzel az ügygel és azt hiszik, hogy fontos események fognak bekövetkezni.

Lelartóztatják a zágredi kommunistákat

Zágredi jelentések szerint a rendőrség tegnap éjjel és a nap folyamán számos házkutatást rendezett, kizárólag azoknál, akik résztvettek a tegnapelőtti kommunista tüntetéseken. A házkutatás eredményéről azonban semmi sem szivárgott ki. Tegnap több kommunistát le is tartóztatott a zágredi rendőrség.

Korosec nyilatkozata

A zágredi kommunisták tüntetéseik alkalmával Korosec Antun dr. miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette:

— A tegnapelőtti kommunisták tüntetéseket a szovjet köztársaság fennállásának tizenegyedik évfordulója alkalmából rendezték. Arra vonatkozólag nincsenek adataink, hogy ez a kommunistáknak valamilyen próbája lett volna, az államhatalom azonban a jövőben épügy, mint eddig is, nyílt szemmel fogja nézni a forradalmi elemek minden megmozdulását. Az állami közegek nagyon jól ismerik a kommunisták szervezetekben előforduló minden nemű változásokat. Többet erről nem mondhatok.

Arra a kérdésre, hogy az államvédelmi törvényt egész Horvátországra terjesztik-e ki, vagy csak a tegnapelőtti kommunisták tüntetésekre, így válaszolt a miniszterelnök:

Az államvédelmi törvény az egész országra vonatkozik tekintet nélkül személyekre és területekre, még pedig mindazokra, akik rendelkezési ellen vétnek.

Korosec fenti nyilatkozata sejtetni enged, hogy most már a parasztdemokrata koalíció ellen is fellépnek, ha az államvédelmi törvényt a miniszterelnök személyekre és területekre való tekintet nélkül az egész országra kiterjeszti.

Az elmaradt napidíjak

A parasztdemokrata koalíció tagjai nagyrészt mind képviselői fizetésükből éltek. Miután most nem kapják többet napidíjaikat, gondoskodni kellett róla, hogy valamiképpen jövedelemhez jussanak. A parasztdemokrata koalíció vezetősége ezért tárgyalást kezdett a zágredi bankok szövetségével és meg is egyezett velük, hogy ők előlegezzék kölesönként a képviselők napidíját, addig amíg nem kapják azt a szkupstina pénztárából. Így most a zágredi bankok köleséből fizetik a parasztdemokrata koalíció tagjainak napidíjait.

A Times a helyzetről

A londoni Times zágredi jelentést közöl, amely szerint Korosec Antun dr. miniszterelnök bűnvádi eljárást indít a horvát parasztpárt vezetői ellen, legutóbbi beszédeik lázító kitételei miatt. A lap behatóan kommentálja a kormány döntését és megjegyzi, hogy elsősorban Pribicevics és Macsek kerülnek a vádlottak padjára. Nagyon fontos ez a határozat — írja a lap —, miután ez az első lépés, amit a kormány a zágredi vezetők ellen tesz.

Pribicevics és Macsek a legmérsékeltőbbek a horvátok között és az ellenük irányuló akció kétségtelenül a szélsőségek álláspontját fogja erősíteni. A lap feltűnően találja, hogy ezt a határozatot öfelsege a király külföldi tartózkodása alatt hirdették ki. A kabinet ugyancsak megtorló lépéseket tett folyamatba tizenöt zágredi kommunisták tüntető ellen is, akik a bolsevista forradalom 11. évfordulóját vörös zászlók alatt ünnepelték meg.

A parlament megszavazta a gyufakölesönt

Beogradból jelentik: A szkupstina tegnapi ülését délelőtt tíz órakor nyitotta meg Mihajlovics Ilija elnök. Dr. Szubotics Niko pénzügyminiszter beterjesztette a bírósági illetékről szóló törvényjavaslatot és kérte arra a sürgősség kimondását. Lázics Voja a sürgősségi indítvány ellen beszélt, a többség azonban megszavazta.

Dr. Szuboties Niko pénzügyminiszter, beterjesztette a svéd gyufatröszttel megkötött kölcsönszerződésről szóló törvényjavaslatot. Rövidebb expozé keretében rámutatott a kölcsön előnyös feltételeire és kérte annak elfogadását.

Lázies Voja szerint nagyon is káros a kölcsön, amelyet nem szabad elfogadni, mivel közönséges uszora-kölcsön, amelyért 40 százalék kamatot kell fizetni. Foglalkozott még a horvát kérdéssel is és ezzel kapcsolatosan élesen támadta a kormányt. A földmivessépart ezután tiltakozása jeléül elhagyta a parlament üléstermét.

Jovanovics Miloje demokrata a következő szónok. Rámutatott a kölcsön nagy fontosságára és előnyös feltételeire, amelyet ezért el kell fogadni. Élesen támadta a paraszdemokrata koalíciót, amelynek magatartása miatt, mert kijelentették, hogy nem ismerik el a kölcsönt, a bankárok csak nehezen járultak hozzá az ügyletnek.

A pénzügyminiszter záróbeszéde után a többség 169 szavazattal, Petrovics Nasztáz szavazata ellenében megszavazta a gyufakölcsönt.

A jövő évi költségvetés

Dr. Szuboties Niko pénzügyminiszter tegnap fogadta az újságírókat és ismertette előttük az 1929—1930. évi költségvetés bevételi részét. A bevételek 7.828.953.071 dinárt tesznek ki a múlt évi 7.668.958.000 dinárral szemben. Tehát jövőre 159.994.000 dinárral több adót kell fizetnünk, mint az 1928—1929 költségvetési évben.

Hlinka az egyház ellen fordul, ha nem lesz püspök

Prágából jelentik: Cvincsek nyitrai kanonok memorandumot intézett a jelenleg Olmützben üléselő püspöki konferenciához, amelyben igen súlyos vádakot emel Hlinka András képviselő, rózsahegy-i plébános ellen és azt mondja egyházbromboló és szakadó szándékai vannak. A memorandumban a következők vannak:

— Srobár volt teljhatalmu szlovenszkói miniszter Hlinkával tanácskozott a szlovenszkói püspöki székek betöltéséről. Hlinka ez alkalommal kijelentette neki, hogy neheztel Rómára, mert eddig még nem honorálta nagyjordeméit püspökséggel. Ha a Prága és Róma közötti tárgyalásokat az ő püspöksége kérdésében Róma meghiusítaná, akkor megkezdí munkáját romboló irányban.

Amikor Srobár ezeket velem közölte, Hlinka híve voltam és nem hittem el, most azonban olyan jelenségeket észlelek, hogy kötelességem ezeket jelenteni a püspöki konferenciának. Egyéni tapasztalataim szerint Hlinka egyházbromboló szándékkal jár szerte Szlovenszkóban. Hlinka terve az, hogy Szlovenszkó pátriárkája legyen, ha Róma ebben nem támogatja, akkor szembefordul az egyházzal.

Cvincsek memoranduma további részében arra kéri a püspöki konferenciát, hogy viltsa ki Hlinkát a keleti egyházmegyékből, mert őt igen sokat árt a katolikus hitnek.

Hlinka Cvincsek memoranduma ügyében a következő nyilatkozatot tette: A püspöki kar nem illetékes sem politikai sem személyi kérdésekben dönteni. Az egyház és politika kooperálhat, de szembe is kerülhet. Ez utóbbi azonban nem lenne jó.

Cscheszlovák egyházi körökben azt hiszik, hogy ez a memorandum nagyban esőkentette Hlinka kilátásait az érseki székre.

A kisasszony férje

vigjáték

November 10-én a SZLOBODÁBAN

HERBERT HOOVER AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK ÚJ ELNÖKE

ifju mérnök korában

családja körében

Maniu alakít kormányt Romániában

Ma délelőtt adja át a régenstanácsnak kormánya névsorát

Bukarestből jelentik: Politikai körökben azt hiszik, hogy Titulescu ma visszajárja a megbízatást a régenstanácsnak, amely Stirbey hereget kéri fel a kormány megalakítására. Állítólag Stirbey kísérletének valószínű eredménytelensége után Presan tábornokot és csak a tábornok sikertelensége esetén bízzák meg Maniut a kormányalakítással.

Titulescu tegnap délelőtt közölte a régenstanácsal, hogy kormányt alakítani nem sikerült és megbízatását a régenstanács rendelkezésére bocsátotta. Délutánra Maniu kapott meghívást a régenstanácshoz. Valószínűnek látszik, hogy Maniu kap megbízatást kormányalakításra.

Maniu délután négy órakor jelent meg a régenstanács előtt kihallgatáson. Kétféle óra hosszat tanácskoztak és abban állapodtak meg, hogy

Maniu szombat délelőtt tízenegy órakor beterjeszti kormánya névsorát.

Amikor Maniu este hat órakor elhagyta a királyi palotát óriási tömeg várta és nagy ovációt rendezett mellette, mert megbízatást kapott, hogy alakítsa meg kormányát.

Maniu este párthiveivel tanácskozott és ez alkalommal a következő kormánylistában állapodtak meg: elnök és belügy — Maniu, külügy — Vajda-Voevod, pénzügy — Popovici, kereskedelem — Madgearu, igazságügy — Junian, munka — Joanitescu, közmunkák — Pan Halippa, közoktatás — Mironescu, vallásügy — Bocu Sever, hadügy — Csikoszki vagy Manu tábornok, földmivetés — Michalache.

Az eddig ellenzéken levő nemzeti parasztpárt kormányrajutása az egész országban nagy meglepetést váltott ki.

Nagy eréllyel folyik a hopovói rablóbanda üldözése

A csendőrség elzárta a Fruskagórára vezető összes utakat

A „Délbácska”, tegnapi számában részletesen beszámoltunk a szerémségi rablóbanda garázdálkodásáról, amelynek több tagja behatolt a hopovói kolostorba, ahol több órán keresztül valóságos rettegésben tartotta az orosz apácákat. A csendőrség most nagy eréllyel nyomozza a rablóbandát, amely minden valószínűség szerint a Fruskagóra erdőségeibe menekült.

Mint már jelentettük, a Hopovóra ki-rendelt csendőrsztag csak a banda két tagját tartóztatta le, míg a többi íreg irányában tünt el. Miután ezután valószínű, hogy a rablók a Fruskagorán át Noviszád felé igyekeznek,

a csendőrség a tegnapi nap folyamán elzárta a Fruskagórára vezető összes utakat

s így valóságos gyűrűt alkot az erdőségekben tanyázó banda körül.

Egy rumai kereskedőt, akinek tegnap Noviszádon akadt volna dolga s aki autóján akart Noviszádra utazni, a csendőrség utközben feltartóztatta s nem engedte a kordonon keresztül, úgy, hogy a kereskedő kénytelen volt vonaton megtenni az utat.

A csendőrség nagy körültekintéssel fogott a tisztogatási munkához s így valószínű, hogy

a veszedelmes rablóbanda rövidesen kézrekerül.

A Fruskagóra elzárása következtében a Ruma—noviszádi forgalom ezidőszert vasuton bonyolódik le. Értesüléseink szerint azonban az elzárás csak egy-két napig fog tartani, mert a rablóbanda üldözése már a befejezéshez közeledik.

A Fruskagorán alkalmazott csendőrségi intézkedésekkel kapcsolatban az a kérdés merült fel, mennyiben érinti az elzárás a „Fruskagóra” turistaegyesület tagjait. Erre vonatkozólag a következő felvilágosításokat kaptuk:

— A „Fruskagóra” turistaegyesületet ez az intézkedés egyáltalában nem érinti, mert tagjaink holnap is változatlanul megtartják a szokásos vasárnapi kirándulást. Tagjaink egyébként fel vannak fegyverkezve s nem ijednek meg holmi rablóbandáktól. Az eljárás tudomásunk szerint csak a kocsiforgalomra vonatkozik s így egyáltalában nem befolyásolhatja a „Fruskagóra” által rendezett kirándulásokat. Holnap tehát minden körülmények között megtartjuk a tervbevevett kirándulást.

A rablóbanda üldözésében a noviszádi csendőrség is résztvesz s értesüléseink szerint a garázdálkodó cigányok letartóztatása minden pillanatban várható.

HIREK

1928. November 10. Szombat

Romai katolikus: *András*. Protestáns: *Luther Márton*. Görög keleti: *(Október 28) Koniba*. A nap kel 6 óra 34 perckor, nyugszik 4 óra 27 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Az egész országban borus idő volt helyenként esővel és erős széllel. A hőmérséklet lényegében nem változott.

Időjóslás: Továbbra is borus idő várható, esővel és erősebb szelekkel. A hőmérséklet az északi részekben csökkenni fog. Noviszádon borus, esős idő lesz, éjjeli lehűléssel. A hőmérséklet minimuma 5°, maximuma 14° lesz.

— **A tiszavidéki kerületi papság** nagy számban kereste fel kedden Szalai Károly bácsko petrovoszelói esperes-plébánost, hogy névnapija és 20 éves petrovoszelói plébánosága alkalmával meleg szeretettel köszöntse. Az üdvözlő beszédét Petrányi Ferenc sztáribecsei apátplébános mondotta.

— **Kinevezések.** Apatinból jelentik: A tartomány Kovcsin Zsivojint Apatinba járási közigazdásznak nevezte ki. Az új közigazdász csütörtökön elfoglalta hivatalát.

— **Adomány.** A bácsko-petrovoszelói szegény iskolás gyermekek alapja javára dr. Sáfány Istvánné és dr. Steifelmeyer Ádámné 50-50 dinárt adományozott, mely összegért hálás köszönetet mond O. G. tanító.

— **November 25 én nagy ünnepség lesz Noviszádon.** November 25-én lesz tíz éves fordulója annak, hogy a Noviszádra összehívott nagy nemzeti tanács, amelyben a Vojvodina összes szlávjai képviseltették magukat, kimondták a Magyarországtól való elszakadást és a Szerbiához való csatlakozást. Ebből az alkalomból Noviszád város tanácsa nagyszabású ünnepségeket fog rendezni. December 1-én a Narodna Odrbrana fog Noviszádon emlékünnepelet tartani a nacionalista szervezetek bevonásával.

— **A bellyei uradalom új igazgatója.** A bellyei uradalom új igazgatójává dr. Bugarszki Koszta nyug. bácskai főispánt neveztek ki.

— **Megmarad Topolyán a pénzügyigazgatóság.** Beográdból jelentik: Groll Milán közoktatásügyi miniszter és Lendvai Jósó földbirtokos vezetésével nagyobb küldöttség kereste fel dr. Szubotics Niko pénzügyminisztert és megkérték, hogy hagyja meg a járási pénzügyi hivatalát Topolán. A pénzügyminiszter kijelentette, hasonló kéréssel járt már nála Sztankovics Szvetozár is és ő hajlandó Topolyán meghagyni a járási pénzügyi hatóságot.

— **„A kisasszony férje“ szombaton, november 10-én este 8 órakor, minden körülmények között színre kerül a Szloboda nagytermében.**

— **Rádics özvegyének nyugdíja.** A zágrebi tartománygyűlés évi 54.000 dinár nyugdíjat szavazott meg Rádics István özvegyének.

— **Halálra gázolta az Orient exprezs.** Beográdból jelentik: Tegnap délután öt órakor Csukovica közelében az Orient exprezs alá került Jovicics Ilija munkás, amint éppen át akart menni a vasúti töltésen. Az exprez halálra gázolta a szerencsétlen embert. A feldarabolt holttest személyazonosságát csak nehezen tudták megállapítani.

— **A mexikói esküdtszék halálra ítélte Obregon tábornok gyilkosát.** Mexikóból jelentik: Az esküdtek tegnap mondták ki a verdiktet Obregon tábornok gyilkosa Toral és állítólagos bűntársa Conception nővér felett. Mindkét vádlottat bűnösnek találták. A bíróság Toralt halálra, Conception nővért pedig huszévi fegyházra ítélte.

— **Jótekonycélú adomány a csütörtöki repülőkatasztrófával kapcsolatosan.** A csütörtöki repülőkatasztrófa során a Grossmann és Handler cég csak szerencsés véletlen folytán menekült meg komolyabb következményektől. Ebből az alkalomból az üzlet tulajdonosnője, Grossmann Zsigmondné 300 dinárt adományozott az »Ingyenkenyer Egyetnek«.

— **Kétneijűség miatt letartóztatták egy budapesti vállalat vezérigazgatóját.** Budapestről jelentik: A főkapitányságon tegnap délelőtt letartóztatták Vida Albertet, egy kereskedelmi vállalat vezérigazgatóját. Vida ellen az a gyanu merült fel, hogy még a háboru előtt másodszer is megnősült anélkül, hogy első feleségétől elvált volna. A vezérigazgató a rendőrségen beismerő vallomást tett, mire letartóztatásba helyezték.

— **Lezuhant egy katonai repülőgép Angliában.** Londonból jelentik: Buckingham mellett lezuhant és elhamvadt egy katonai repülőgép. Kettőn ültek benne. A pilóta meghalt, az utas súlyosan megsebesült.

— **Cionista közgyűlés.** A Zsidó Nemzeti Szövetség Noviszád, 1928. november 11-én d. e. 10 órakor klubhelyiségében (alapszabályának 40. paragrafusa alapján) rendkívüli közgyűlést tart. Targysorozata következő: 1. Elnöki jelentés. 2. Pénztárnok jelentése. 3. Keren kajemet megbízottjának jelentése. 4. Háznapy jelentése. 5. Választás. Roth Ferenc, korelnök.

— **A kisasszony férje** akadémiai pályadíjat nyert vigjáték ma este kerül bemutatásra a Rádnicski Sport Klub rendezésében pontosan fél 9 órai kezdettel a »Szloboda« színháztermében. Az előadás megkezdésekor a terem ajtajai le lesznek zárva, hogy a később jövők ne zavarhassák sem a közönséget, sem pedig a szereplőket. Teljesen felkészülve áll ki a gárda és az összjáték nívója megfelel a jó, hivatásos színészek játéknak. Magyar Zoltán rendező mindent elkövetett, hogy ne csak sablonos párbeszéd hangozzanak el, hanem gesztussal és mimikával művészetet is adjanak a szereplők. Knézy Paula Nellyje, Rotstein Ábrahám Dorozsmay képviselője jellemalakítás. Gerich Bandi és Magyar Zoltán a humort képviselik a darabban. Tekintve azt, hogy csupán egyszerű meny a darab, mindenki igyekezni fog e kitűnő vigjátékot megnézni. Az előadást természetesen tánc követi, melyhez a zenét az Apolló kiváló zenekara szolgáltatja.

Vinkovics fatelep Futaki ut (Korház mellett) raktáron tart tűzifát, porosz kőszemet, bécsi és felső sziléziai kőszot, retorta faszenet és tetőcserepet. Telefon 22-57.

— **Értesitem** a nagyérdemű közönséget, hogy a mai naptól kezdve a Zöld Vadász vendéglőt átvettem, Ustavska 16. alatt. Ma este malacpecsenye és csirkepaprikás. Szives pártfogást kér Varga János, vendéglős.

— **Országos vásár Szentán.** November hó 18 és 19-én tartják meg Szentán a szokásos őszi vásárt, mely alkalommal szabályszerű passzusokkal ellátott állatok vesztmentes helyről felhajthatók.

— **A Vajdasági Irás** legújabb száma pénteken reggel jelent meg a Képes Vasárnap mellékletében és a föllappal együtt minden újságárusnál kapható. A kitűnő irodalmi szemle e heti tartalma a következő: Gergely Boriska: Szózat a Vajdaság iróihoz. Borsody Lajos: A kapu előtt. Kovács Antal: Három új vers. Lucia: Társaság. Az ujarcu magyarok rovatban Bárd Oszkár poéta mutatkozik be a vajdasági közönségnek. Sándor Pál: Raskolnyikov Szibériában című regényének folytatása. Várkonyi Nándor Kodolányi Jánosról ír tanulmányt. Karlócai Etelka: A meleg leves. A Figyelő rovatban Zsombér Zsolt, Aszlányi Dezső és Várkonyi Nándor cikkeit találjuk. A két lap együtt 52 oldal és csak öt dinár.

VIZBEN MOSHATÓ

glacé és szarvasbőr kesztyűk.
FISCHER J. és FIA, NOVISAD
Kralja Petra ul. 23.

— **Két testvér tragikus halála.** Apatinból jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt az elmúlt napokban Cserics községben, melynek két fiatal áldozata van. Mehler Éva 18 éves leány és 14 éves huga Anna a szobájában vasaltak. Vasalás közben a két vasalóból erős gáz tódult ki, aminek azonban nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot és tovább vasaltak az erősen bezárt szobájában. A mindjobban előtörő gáz azonban elszedítette a két testvért s midőn ráeszeltek a komoly veszedelemre, már nem volt annyi erejük, hogy kinyissák az ajtót és eszméletlenül estek össze. Mikor másnap reggel nem mutatkoztak a nővérek, a szomszédoknak gyanus volt a távolmaradásuk a föl kutatásukra siettek, de a segítség már későn érkezett. Amikor kinyitották a lakás ajtaját és megtalálták őket a két testvér már halott volt.

— **A sztáribecsei polgári magyar dalkör házi ünnepélye.** Nemrég dalosversennyel egybekötve ünnepelte meg a sztáribecsei polgári magyar dalkör 50 éves jubileumát, mely alkalommal a Szonomár-család egy gyönyörű serleggel és a szubotica dalárda is ajándékszerleggel kedveskedett a jubiláló becsei dalkörnek. A serlegavatót igen kedves háziestély keretében tartották meg előkelő vendégek jelenlétében, amikor Szmik Gyula a dalkör agilis és szeretetreméltó elnöke a megjelentek üdvözlése után bemutatta a verseny alkalmával kapott ajándéktárgyakat, a működő tagokat pedig a további siker biztosítására, szorgalomra és kitartásra buzdította. Rác Imre karnagynak a dalárda vezetése és a volt jubiláris ünnepségek körüli fáradságért hálás köszönetet mondott. Az ünnepség során még Rác Imre karnagy és Fetter Imre alsóvárosi kántor intéztek igaz szívből jövő köszöntő és üdvözlő beszédet a dalárdistákhoz.

— **Gyermekhalál vigyázatlanságból.** Apatinból jelentik: Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt Szenos községben melynek áldozata egy 9 hónapos gyermek. Bijuklics Jakab földműves felesége este lefektette 9 hónapos gyermekét. Utána rögtön meggyújtotta az ugyanazon szobában lévő szentképalatti mécses s az égő gyufát eldobva kiment a konyhába beszélgetni. Az égő gyufától az ablak függőnye tüzet fogott s csakhamar égni kezdett. A konyhában lévők megéreztek a füstöt berohantak a szobába és sikerült is a tüzet eloltani, amikor azonban a gyermek bölcsőjéhez futottak az már halott volt. A gyorsan odahívott orvos megállapította, hogy a gyermek a füsttől fulladt meg. A hatóság a tragikus ügyben megindította az eljárást, hogy megállapítsa kit terhel a felelősség.

— **Felhívás a noviszádi horgászokhoz!** A halászás sportjával foglalkozó noviszádi amatőr horgászok érdekeik nyomatékossabb érvényesítése céljából egyesületbe tömörülnek. A Horgászok Egyesületének meg alapítása ügyében vasárnap, november 11-én délután 2 órakor megbeszélést tartanak a Pécskay-féle vendéglőben (a homokhídon át) és ezután is felhívják az érdeklődőket, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg. Az értekezletet rossz idő esetén is megtartják tekintettel arra, hogy a halásztevékenység kiosztása november 20-ika után megtörténik.

Tizenkilenc leány a Nilusba full

Kairóból jelentik: Egy csónakon 28 fiatal leány át akart menni a folyó tulsó partjára. A folyó közepén a csónak felborult és a leányok a vízbe estek. Egy tengerészeti tisztviselő a mentésükre sietett, kilencet megmentett, de annyira kimerült, hogy szivgyengeségben meghalt.

**Hirdessen
a Délbácskában**

Hatalmas gazdasági és kulturális program megvalósításába kezd a török kormány

Angorából jelentik: Izmed pasa miniszterelnök a képviselőházban hosszabb beszédet mondott, amelyben kifejtette a kormány programját. A miniszterelnök szerint a kormány nagyszabású munkálatokat tervez a szárazság leküzdésére és a csatornázás érdekében, azonkívül különös figyelmet szentel az utépítésnek. A csatornázásra 15 esztendő alatt 200 milliót fordítanak. Hat irányban építenek új vasútvonalakat. Ezek a munkálatok huszezer munkást juttatnak munkához. A miniszterelnök ezután hozzátette, hogy a kormány szükségesnek látja

a vámok leszállítását. Idegen tőkékkel és idegen vállalatokkal szemben a kormány korrekt és határozott álláspontot foglal el. Elemi iskolákat és iskolán kívüli népoktatást rendszeresítenek, amelynek rendeltetése elsősorban az, hogy megszüntesse az irni-olvasni nem tudást. Remélik, hogy ilymódon többszáz ezer meglehetősen embert taníthatnak meg az olvasásra és betűvetésre. A képviselőház ezután megszavazta a közoktatásügyi tárca költségvetését. Az irás mód bevezetésének költségeire félmilliót szavaztak meg.

A sztárbecseji Magyar Népkör jubileumi programja

A becseji kultúregyletek Nesztora a Magyar Népkör, mint ismeretes november 18-án tartja fennállásának 60 éves jubileumát. A rohamosan közeledő dátumra a Népkör elnöksége a következő programot állította össze: November 17-kén, szombaton este a Népkör helyiségében irodalmi találkozóra gyűlnek össze a vajdasági írók. November 18-án délelőtt fél kilenc órákor ünnepi istentisztelet lesz a közös evangélikus és református templomban, negyed tízkor a zsidó templomban és tíz órákor a római-katolikus templomban. Délelőtt tízenegy órákor diszközgyűlést tartanak a „Central” szálló színháztermében az alábbi programmal: 1. Az állami himnusz énekli a polgári magyar dalkör. 2. Ünnepi beszédet mond dr. Draskoczy Ede, a Magyar Népkör elnöke. 3. „Képek a hatvanéves Magyar Népkör történetéből” címen előadást tart dr. Varró János. 4. A szerb társadalom és a szerb egyesületek üdvözlését Sztepanov Jovan gör. kel. szerb kerületi esperes és dr. Popovics Milán járásorvos tolmácsolják. 5. A küldöttségek fogadtatása. Ezután délután egy órákor társasbéd lesz a Népkör helyiségében. A délután folyamán megkoszorúzzák Lázár Ist-

vánnak, a Magyar Népkör megalapítójának a sírját. Este fél kilenc órai kezdettel diszkultúrest lesz a Central-szálló színháztermében a következő programmal: 1. Dr. Draskoczy Ede: Bevezető szavak. 2. Kováts Antal elszavalja a Magyar Népkörhöz írt „Ünnepi oda”-ját. 3. Szántó Róbert „A hatvanéves Magyar Népkör és a vajdasági magyarság kulturálatadatai” címen beszédet mond. 4. A polgári magyar dalkör énekszámokat ad elő. 5. Fekete Lajos előadja a „Magános ember áll” című költeményét. 6. Radó Imre: „Hölgyeim!” című novelláját olvassa fel. 7. Csuka Zoltán előadja „Új poklok pitvarán” című költeményét. 8. Gargely Boriska: „Beeséről Beesének” című irását olvassa fel. Befejezőül színre kerül Szentleky Kornél „A műkedvelők” című vígjátéka a következő szereposztással: Prologus: Sándor Janka, postamester: Bácskai Valika, Babike a leánya Tihanyi Lilike, Garasné Gyarmathy Boriska, Cuncika a leánya Katona Aranka, Jópárthy Milyacska Elek, jegyző Csabaffy Antal, Abrándy Grát János, Pityokás Vendel Rózsa István, pincér Klimes Andor.

Prima VÁSZNAK 82 cm. széles métere 14 din.
Mintadarabot próbára kívánatra ingyen küldök.
HOLIK RUDOLF
az „Uj menyasszony”-hoz Novisad Kr. Alexand a 12.

(54)

A FEKETE KÉZ

REGÉNY A TÁRSADALMI ÉLETBŐL

IRTA: NEMO KAPITÁNY

— Igen. Vannak percek, amikor elfelejttem multamat, szerencsétlenségemet, szegyenemet!

— Johanna!

— Most pedig mindennek vége. Semmiről sem akarok többé tudni. Ha nem kapom vissza gyermekemet, öngyíkos leszek!

Ezzel a szerencsétlen teremtés ismét leborult az oltár előtt s nem válaszolt többé Berta szavaira.

Berta nem faggatta többé s rövid idő után távozni készült a templomból. Ebben a pillanatban nagyobb néptömeg rohant be a templomajtón.

A tömeg ellepte a kijáratokat, úgy, hogy Berta egy csapat közé szorult.

— Engedjenek ki kérem — szólt Berta a mellé állókhoz. — Nem látják, hogy hazasietek?

— Ohó — felelte egy durva hang. — Addig nem mész ki tubicám, amíg nem végzünk a népgyűléssel.

— Micsoda népgyűléssel? Itt a templomban lesz népgyűlés?

— Hát persze, hogy itt, drágám! Nem tudod, hogy a proletáralom nem ismeri templomokat? Lesz még itt nemulass, angyalom!

E szavakra két ember körülfogta a leányt s a templom közepe felé sodorta. Berta ösztönszerűleg felkiáltott:

— Hát nincs itt senki, aki egy védtelen leány segítségére sietne?

A következő pillanatban egy fia ember bontakozott ki a tömegeből, aki harsányan rákiáltott a körülötte álló emberekre:

— Engedjétek ki azt a hölgyet! Szégyeljétek magatokat, védte'én hölgyeket is bántani! Felre az utból!

Ezzel a tömegen keresztülfurakodva Berta mellett termett, akit szó nélkül karofogott és kivezetett a templomból.

Amikor Berta ránézett, önkéntelenül is felkiáltott örömeiben.

Berner Lajos állott előtte.

Egy ideig szótlanul követte a férfit, majd amikor már messze elkerülték a templomot, meleg kézszorítással köszöntö meg a férfi közbelépését.

— Sohasem fogom elfelejteni, amit értem tett — rebegte megindultan.

— Amit tettem, a szerelmemért tettem! Mintha sejtettem volna, hogy va'amilyen kelemetlenség éri. A lakásán voltam s ott halottam, hogy a templomba ment. Azonnal követtem. Azt hiszem éppen jókor érkeztem!

— Megmondták önnek, miért mentem a templomba? Édesapám reggel óta nem tért haza s szívem sugallatát követtem, amikor imát mondtam érte a templomban.

— Tudom. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy elhagyjam a saját rejtékhelyemet s felkeressem Önt.

— Tud valamit édesapámról?

— Igen!

— Beszéljen, Lajos! Mi történt vele? Talán valamilyen szerencsétlenség érte?

— Nem.

— Hol van tehát? Miért nem beszél? Miért kinez?

— Nyugodjon meg Berta. Nem szabad kétségbeesnie. Egyelőre nincs oka félelemre.

APOLLO nov. 10-11-én

A szudáni légió

Izgalmas filmdráma az „Idegen légió” borzalmasságairól

Főszerepben:

WALTER BUTTLER
HENRY VICTOR
LILIAN HALL-DAVIS

ODEON nov. 10-11-én

IDEGEN ÖRDÖGÖK

Tim kapitány hőstettei 5 felvonásban

és

Ki a férjem

Sikerült vigjáték 6 felvonásban

Főszereplők:

AILEEN PRINGLE és LEW CODY

Csökkent

az Etna erupciós működése

Cataniából jelentik: A legutóbbi híradás szerint, az Etna erupciós működése, már nem olyan gyors és nem olyan heves mint az előző napokon. A fő lávafolyam most a Catania-Messina közötti vasútvonalon fekvő Mascali állomás felé vonul, ahol hozzávetőleges becslés szerint, mintegy 250 méternyire van az állomástól. Ennek ellenére a vasúti forgalom még mindig rendben folyik, a hatóságok azonban biztosítékul hajójáratokat állítottak be a siracusa-catania-messinai vonalon, a szállítások lebonyolítására.

— Mi történt vele?

— A napokban feljelentés érkezett a kommun vésztörvényszékéhez, hogy Kolbert ur bizalmas szolgálatokat teljesít a versaillesi kormánynak.

— Ez nem igaz. Esküszöm Önnek Lajos, hogy nem igaz!

— Tudom. Hiszen éppen Kolbert volt az, aki néhány barátjával együtt megegyezést akart létrehozni a kommun és a versaillesi kormány között.

— És ez bűn?

— Nem bűn, hanem dicséretreméltó hazafias cselekedet. A proletáralomnak azonban nem tetszett Kolbert ur mozgalma.

— S mi történt vele?

— Letartóztatták!

Berta csaknem összeesett a borzalmas hír hallatára.

— Nyugodjon meg Berta! Nem tagadom ugyan, hogy helyzete komoly azonban ami tőlem telik, mindent megteszek kiszabadítása érdekében.

— Meg tudja tenni Lajos?

— Igen. Azt hiszem van még némi befolyásom az uralmon levő vezetőférfiak között. Megkísérlem, hogy összeköttetésbe lépjek velük.

— Ön ismeri mindazokat, akik apám érdekében tehetnének valamilyet?

— Ismerem. A legtöbbet azonban mégis egy ember tehetne, aki most a legbefolyásosabb közöttük.

— Ki az? Ismeri?

— Sőt, Ön is ismeri Berta!

— Kicsoda? Beszéljen!

— Levalt Róbert.

(Folytatása következik.)

SPORT

A mitrovicai Gradjanszki Noviszádou

Az őszi bajnokság során, holnap szerepel először vidéki csapat Noviszádon. A mitrovicai Gradjanszki játékerőjét jobbra csak hírből ismeri a noviszádi futballközönség, de ezek a hírek legtöbbször jó bizonyítványt állítottak ki, az újdonsült elsőosztályú csapatról. Szereplését az első osztályban sikerrel kezdte a Gradjanszki, mert első ellenfelét a Juda Makkabit legyőzte. A NAK-tól is csupán minimális veszteséget szenvedett és csak a Rádnicski mért komolyabb gólarányú vereséget, a mitrovicai együttesre.

Mitrovicán bizonyára komolyan készültek a holnapi találkozóra és a Gradjanszki játékosai mindent el fognak követni, hogy premierjük Noviszádon kedvező hatást váltson ki. Törekvésüket nagymértékben megnéhezíti az a körülmény, hogy ellenfelük a Vojvodina javuló formát mutat, azonkívül az idegen környezet. Győzelemre a Gradjanszki aligha számíthat, de ha a legjobb tudását kijátsza, a vereség arányát a minimumra redukálhatja.

Az alszövetség hivatalos közleményei. Az alszövetség legutóbbi ülésén felvette tagjai sorába az indjijai Konkordiát. A rumai Spartát 250, a mitrovicai Gradjanszkit 500 dinár pénzbírsággal sújtotta, a pályákon történt botrányok miatt. Elutasította a Vojvodina felebbezését, amelyet a Markovics II-re kirótt tulszigoru büntetése lezállítása érdekében nyújtott be. Igazolta a Rádnicski—Makkabi tartalék csapatok 3:2, a Rádnicski—Makkabi első csapatok 3:1, a Gradjanszki—ZsAK 4:2, és a TTC—Gradjanszki 3:2-ös bajnoki eredményeket. Az utóbbi mérkőzés ellen a Gradjanszki által benyújtott óvast elutasította. Megengedte, hogy Paszt Róbert (NAK) bajnoki mérközéseken szerepeljen.

Az alszövetség figyelmezteti az egyesületeket, hogy mérközések alkalmával, a kapuvonal és az oldalvonal mentén senki sem állhat a határbíró és gólbíró(?) kívül. (A rendelkezésnek a gólbíróra vonatkozó része érthetetlen, mert a gólbírók alkalmazását a szabályzat rég törölte).

Biróköldések. Vojvodina—Gradjanszki: Simonyi, Konkordia—Hajduk (Mitrovicán): Rossier. November 18-án NAK—Mácsva: Zsivánovics (Beográdból), NAK—Rádnicski ifjúsági: Simonyi, Konkordia—Trgovacski (Indjiján): Nemes. A bírókollégium figyelmezteti a szövetségi bírót, hogy a kollégium új helyiségbe költözött. Címe: Milosa Velikog 3.

A sztáribecseji Soko futballklub átszervezés alatt áll. A nagy iramban haladó Soko különösen mióta az I. osztályba küzdötte fel magát s ott is komoly lépésekkel halad az első hely felé, a sztáribecseji közönség megérdemelt pártfogásban részesíti. Minden vidéki mérkőzésre 10—20 autó kíséri el a versenyző csapatot, ami lelkesedést, kitartást és önbizalmat nyújt a játékosoknak. A közönség eme érdeklődését a Soko vezetősége a klub átszervezésére óhajtja felhasználni s azért a sportbarátokhoz felhívást intézett, hogy lépjenek be az egyesületbe és így anyagilag is támogassák.

Bácsko Petrovoszelón vasárnap délután 1/2 órakor a sztáribecseji Soko gimnáziumi csapatát (ifjúsági) barátságos mérkőzésre vendégül fogadja a petrovoszeloi Soko-Sport kombinált csapata.

A kisasszony férje jegyei a Lipkovicnál

Csak
EGYSZER
próbálja meg

A
SOA
CRÉMET

Rádió-műsor

Szombat, november 10

Zagreb. 13.15: Gramofon zene. 20: Népszerű delutáni hangverseny. 20.35: Kamarazene. 22.10: Könnyű esti zene.

Budapest. 9.30: Hírszolgálat. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárás-jelentés és hírszolgálat. 12.20: Gramofonhangverseny. Magyar művészek lemezei. 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Hírszolgálat, élelmiszerárak. 16: Vida Jenő előadása. Külkereskedelmi mérlegünk és a cementipar. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés és hírszolgálat. 17.10: Az Orsz. Magyar Cserkész Szövetség előadása. Karácsonyi Sándor társelnök: „Cserkészlet és néplelek”. 17.40: Szimfonikus zenekari hangverseny az Ostende kávéházból. Vezényel Abranyi Emil karnagy. 19: Kelemen Mór előadása: „A vas- és gépipar szerepe és a magyar szükségjetelek irányai. 19.35: Rádióamatőr-pósta. 20.20: Űgetőverseny eredmények. 20.30: Előadás a stúdióból. „Bob herceg”, regényes nagyoperett három felvonásban Irták: Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerette dr. Huszka Jenő. Rendezik: Teleki Sándor és Gyarmathy Sándor, a stúdió rendezője. Az előadást vezényli: Polgár Tibor karnagy. Az előadás után kb. 22.15: Pontos időjelzés, hírszolgálat és időjárásjelentés. 23.10: A Britannia-nagyszállóból Pertis Jenő cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 11. Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 17.45: Mesék kicsinyeknek, nagyoknak. 19.30: Szigeti József hegedűhangversenye.

Berlin. 16.30: Gramofonhangverseny. 20: L. Windsperger „Missa symphonica” c. művének közvetítése. utána tánczene.

Prága. 12.30: Déli hangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny. 22.25: Cigányzene.

1928 November 9

A dinár árfolyama

Budapesten 9.99-10.05 Bécsben —, Prága 58.775-59.275, Berlin 7.30-7.32, London 276, Trieszt 33.60-33.65

Beograd

London 275.72, Páris 221.42 New York 56 814, Zürich 1094.10, Milano 297.05, Prága 168.37, Berlin 13.55, Bécs 7.9954, Brüsszel 7.8992, Budapest 9.915 Szófia —, Bukarest —, Amszterdam —, 7 százalékos kölcsönajánlat 85.50, 4 százalékos agrárkölcsönajánlat —, Ratna Steta 433.25, Narodna Banka 7025, Izvozna Banka —, Opsta Kreditna Banka —.

Zürich

Páris 20.2975 London 2519.50 New York 519.65, Brüsszel 72.21, Milano —, Madrid 83.775 Amszterdam 208.55, Berlin 123.75 Bécs 73.075, Stockholm 138.95 Oszlo 138.50 Kopenhága 138.50, Budapest 90.615, Szófia 3.75 Prága 15.40 Varsó 58.25, Beograd 9.1275, Athén 6.725, Sztambul 2.61, Bukarest 3.13 Helsingfors 13.09

Osikagol terménytőzsde

Buza szilárd. December: 114⁷/₈, Március: 120—, Május: 122⁷/₈. Tengeri szilárd. Decem.: 84—, Március: 86¹/₂, Május: 88⁷/₈. Zab szilárd. December: 44⁵/₈, Március: 45¹/₈, Május: 45³/₄. Rózszilárd December: 100⁷/₈, Március: 103³/₈, Május: 106.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 79—80 kg-os, k. d. kötés 240—242.50, felső bácskai k. d. kötés 240—242.50, — bácskai Tisza 79—80 kg dupl. k. kötés 240—242.50, bánáti 79—80 kg-os k. dupl. kötés 237.50—240. szerémi, 79—80 kg-os k. d. kötés, 240—245. Árpa, bácskai 65 kg-os k. d. kötés 255—260, bácskai tavaszi, 68-69 kg-os k. d. kötés 285—290, szerémi 65 kg-os k. d. kötés 255—260, bánáti 65 kg-os k. d. kötés 255—260. Baranyai tavaszi 71-72 kg-os k. d. 295—300 Zab, bácskai kassza d. kötés 247.50—252.50, szerémi k. d. kötés 247.50—252.50, szlavóniai kassa duplikát kötés 247.50—252.50 Rózszilárd, bácskai, kassa dupl. — din. Tengeri, bácskai új k. d. kötés 250—252.50, szerémi, k. duplikát kötés 275—280. Buzaliszti bácskai gg és g d. k. kötés 350—360—. bácskai 2 sz. kenyérliszt d. k. kötés 330—340, bácskai 5. sz. kenyérliszt d. k. kötés 310—320, bácskai 6 számú kenyérliszt k. d. kötés 270—280, bácskai 7 sz. kenyérliszt k. d. kötés 255—265, bácskai 8 sz. takarmányl. k. d. kötés 205—215, Buzakorpa bácskai, jutazsák d. k. 182.50-187.50, szerémi jutazsákban, d. k. kötés 180—185, bánáti, jutazsákban, d. k. kötés 180—185. Bab, fehér bácskai, kassza duplikát kötés 900—920 din.

Irányzat: csendes.

Forgalom: 123 vagon buza, — bab, — zab, 12 tengeri, 19 liszt, — széna, 7 korpa, 9 árpa.

Szombori terménytőzsde jegyzései november 9-én. Bácskai buza 237¹/₂—242¹/₂, bánáti buza 235—237¹/₂, szerémi és szlavóniai buza 237¹/₂—242¹/₂. Tiszai hajórakomány 237¹/₂—242¹/₂, bégai hajórakomány 235—237¹/₂. Rózszilárd bácskai 235—240. Zab bácskai 242¹/₂—247¹/₂, zab szerémi és szlavóniai 242¹/₂—247¹/₂. Árpa takarmány 247¹/₂—252¹/₂ tavaszi 270—275, baranyai tavaszi 285—290. Új tengeri csöves 165-170, morzsolt 245-250, szárított 270—275 Bab válogatlan 800—820, válogatott 870—880. Liszt 00. 350—360, 0. 350-360, 2 sz. 330-340, 5 sz. 310-320, 6 sz. 265-280, 7 sz. 245-260, 8 sz. 200-210. Buzakorpa 180—185. Irányzat: lanyha Forgalom: buza 135, tengeri 157¹/₂, árpa 1, zab 5, burgonya 1, liszt 3 összesen 302¹/₂ vagon.

Budapesti határidős terményzáratok. Irányzat: egyenetlen. Forgalom: közepes Magyar buza októberre —, —, márciusra, 26.84—26.86 májusra 27.54—27.56. Magyar rózszilárd októberre —, —, márciusra 24.80—24.82 májusra 25.14—25.16. Tengeri májusra 29.22—29.24, júliusra 29.52—29.54.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR.

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk temetésén részvételükkel, virág- és koszoru adományokkal enyhítették méretetlen nyomajáinkat.

Noviszád, 1928. november 9-én.

A gyászoló Justus család

Rendelje meg

és fizessen elő

Kottas Aladár tréfás könyvére!

APRÓ HIRDETÉSEK,

ugy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETOS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

Eladó

FÜSZERÜZLET berendezéssel és áruval olcsón eladó. Cim a kiadóban. 3852

UJ HAZ a központban ELADÓ 240.000 dinárért. Ezen házban két 3 szobás lakás van, amelyek KIADOK. Érdeklődni Simonovics tanárnál, Tőzside után balra. 3858

Egy komplet fűszerüzlet berendezés eladó. Ráfer Darányi telep 132/a Božić korcsma mellett. 3847-2

Kisebb BUTOROZOTT szoba magános nő részére olcsón kiadó. Hoffmann Futaki u. 70. 3787-1

Kereslet

KIFUTÓ- fiu- leány felvétetik Jevrejska u. 12. emelet. 3865-3

KISEBB KIFUTÓFIUT azonnal felveszek, Steiner Temerinska u. 12. 3862-2

Több helyiség, ujonan épült házban irodának, orvosi rendelőnek, műhelynek alkalmas, Dimovics házban Kralja Aleksandra 3. alatt kiadó. 384-2

Noviszádon, a Fő utcán, a városházával szemben nagy üzlethelyiség kiadó. Az üzlethelyiség 30m. hosszú, 2 nagy kirakattal. Érdeklődni Schmolka Novisad. 3843-2

Jó biztosíték mellett keresek 20-25.000 dinár kölcsönt. Szíves megkezeséseket „Kölcsön“ jelgére a kiadóba kérek. 3848-2

Vegyés

NAGY RAKTAR kész PÁLINKÁS ÜSTÖKBEN RÉZÜSTOK, vaskályhák rézüstök részere. Vállalja az összes rézműves munkákat. VASA MALOČIĆ rézműves Novisad, Kisačka 32. 1290

MOSAST darabszámra olcsón elvállalok. Cim a kiadóban. 3611

Ma este nagy **Disznótoros vacsora** a SOÓS vendéglőben Ustavka ul.

IRNOKOT keresünk gyári üzemi részere jó kézírással és a német nyelv ismeretével. Bővebbet Schmolka hirdetőirodában, Novisad Jevrejska 7

Villamosmotorok

állandóan raktáron, gyári lerakat **Pöge Vil. R. T. Chemnitz** vezérképiselete

Holtzky Károly, Novisad Kralja Aleksandra 9. Mindennemű javítások és tekeréselek végeztenek

Holnap, vasárnap este nagy Táncmulatság a „Osokota“ vendéglőben. Elsőrendű tamburazene. Tisztelettel **HERBST PÉTER, vendéglős** Darányi-telep III. csoport 233

SNEFF ISTVÁN faszobrászati és iparművészeti műterme **SREM. MITROVICA** Ajánl legmodernebb kivitelben készült esillárokat, állólámpákat és a faszobrászat keretébe vágó bármilyen művészi munkák elkészítését. Az 1925. évi mitrovicai iparkivállításon aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

ÁGYBETÉTEK **Összecsukható vaságyak és tömör vaságyak** **Kramer Testvérek** Novisad Mali Liman

T. vendégeim és jóakaróim tiszteletére f. hó 11-én, vasárnap este 8 órakor az őszi idény legszebb bálját, nagy **Krizantém bálát rendezek** Elsőrendű zene, kitünő italok, meleg és hideg ételekről gondoskodok. Tisztelettel **DROPKA FERENCNÉ, vendéglős** Darányi telep III. ut

Préselt széna, rózsa és fehér burgonya, vörös és fokhagyma, mütrágya stb. vagon és kisebb tetelekben kaphatók **Gausz János, Novisad** Futoski put 66. Telefon 25-34

Disznótoros vacsora lesz szombaton és vasárnap a MAROS féle vendéglőben, Futaki ut 71. szám alatt. Kitünő italokról gondoskodva lesz

Ma, szombat este **disznótoros vacsora** a volt Kopolovics-féle vendéglőben. Kitünő italok! Szíves pártfogást kér **JUNG PÁL, vendéglős**

Vállalok **órákönyvelést** elhanyagolt könyvek rendbehozását **könyvviteltanítást** könyvszakértői megbízásokat. „Könyvszakértő“ Novisad, Postafiók 75

HOL VÁSÁROLJUNK NOVI SADON

Telefunken rádiót hangszórót, rádiólámpát stb., amelyek ugy minőségben, valamint árban versenyen felül állanak **KRAUSZ SAMUNÁL, Kr. Petra u. 7.** A Jugoszláv Siemens (Telefunken) Novisadi képviselője és lerakata Kedvező fizetési feltételek! Díjtalan bemutatás!

Kávét, fűszert és csemegeárut legjobb minőségben, legolcsóbban

DIMOVIĆ

fűszer- és csemegeüzletben. Telefon 23-34

Furnirt, ragaszlemezt, (Sperplatten) diszlécet minden méretben **butort** minden méretben, versenyképes árban. Dusan szortírozott raktár

„DOMUS“ Bernat Pesing Željeznička 105/107 Telefon 23-32. Nagyban és kicsinyben.

Női és férfi kabátokat kész öltöny, gyermek ruhát legjobb minőségben, legolcsóbban

NOVÁK DOLOVAC cégnél, Kralja Petra ul. 25

PÁRISI NAGYÁRUHÁZBAN mert ott **a legolcsóbb bevásárlási forrás** minden fajta cikkben

DIVATÁRUT

őszi és téli ujdonságot, férfi és női szövett, selymet nagy választékban, legolcsóbban, szabott áron

MIROSAVLJEVIĆ TESTVÉREK áruházában Kr. Petra ul. 8

CIPŐT

nő, férfi és gyermek részere **hó és sárclpöt** elismert legjobb minőségben, legolcsóbban **LJUBLJANSKA CIPÓÁRU LERAKATNÁL** Kralja Aleksandra 19

E rovatban HIRDETÉSEKET kizárólagos joggal felvesz **KAROS HIRDETŐVÁLLALAT**, Novisad Vilsonov trg 7. Telefon 23-70

Lakás kiadó

a város központjában 3 szép udvari szobából és mellékhelyiségből álló lakás azonnal kiadó. Érdeklődni Ljubljanska 8

Droguát, vegyszert, különlegességeket, betegápolási cikkeket, illatszereket és pipereárut

„ANGYAL“ drogériában

Gerich palota

ÓRÁT, ÉKSZERT

legnagyobb választékban, legversenyképesebb árban

SEIDLING PÁL

órák és ékszerész üzletében Kr. Petra 28

Bundát, szörmét

s az összes **szücsárukat** legjobb minőségben, legolcsóbban csak

SALÓ NETTEL

szörmearuházában Hotel K. Marija épület

GRAMOFONT

a világhírű COLUMBIA és THALIA, legújabb gramofonlemezeket, **DÜRKOPP** varrógépet és kerékpárt az egyedüli **gyári lerakotnál**

„Express“ J. Horváth

cégnél, Pašičeva ul. 19

Kedvező részletfizetési feltételek

PICHLER BORSALINO CHRISTY

KALAPOT

G. FUCHSNÁL, Kr. Petra 30

Din. 140.— és Din. 160.—

Könyvet

részletre is

KARDOS HIRDETŐVÁLLALAT

könyvosztályában, Vilsonov trg 7.

Magyar-német kölcsönkönyvtár